

Sygn. akt I C upr 89/13

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 lutego 2013 r.

**Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu, Wydział I Cywilny
w składzie**

Przewodniczący: Sędzia Paweł Kwiatkowski

Protokolant: Katarzyna Mulak

po rozpoznaniu w dniu 28 lutego 2013 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Sp. z o.o.

przeciwko Ł. F.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego Ł. F. na rzecz strony powodowej (...) Sp. z o.o. kwotę 274 zł (dwieście siedemdziesiąt cztery złote 0/100) z odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od kwoty 250 zł od dnia 12 września 2012 r. do dnia zapłaty, od kwoty 24 zł od dnia 21 stycznia 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 85,53 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

I C upr 89/13

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 21 stycznia 2013 r. strona powodowa (...) sp. z o.o. domagała się zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego Ł. F. kwoty 726,75 zł z odsetkami w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP liczonymi od kwoty 250 zł od dnia 12 września 2012 r., od kwoty 476,75 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że pozwany zawarł z k. SA umowę pożyczki kwoty 250 zł. Pożyczonej kwoty wraz z odsetkami i należnymi opłatami jednak nie zwrócił. W dniu 28 września 2012 r. pożyczkodawca zawarł ze stroną powodową umowę przelewu wierzytelności z w/w umowy.

Na kwotę dochodzoną pozwem składały się:

- należność główna w kwocie 250 zł,
- koszt ustanowienia zabezpieczenia w postaci poręczenia w kwocie 75,75 zł,
- kwota naliczonej opłaty za administrowanie pożyczką w wysokości 81 zł,
- kwota 80 zł z tytułu opłat za 4 smsy przypominające o spłacie pożyczki

- kwota 40 zł z tytułu opłat za dwa monity pisemne przypominające o spłacie pożyczki,
- kwota 200 zł z tytułu opłat za dwa pisemne wezwania do zapłaty

Pozwany Ł. F. nie ustosunkował się do pozwu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 12 września 2012 r. pozwany Ł. F. zawarł z K..pl SA umowę pożyczki kwoty 250 zł. W umowie zastrzeżono oprocentowanie w wysokości 25 %, tj. czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, termin spłaty pożyczki – 12 października 2012 r. Zastrzeżono również karne odsetki w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP, naliczane od pierwszego dnia po terminie wymagalności pożyczki, opłaty dodatkowe za administrowanie należnością – pobierane przez pierwsze 30 dni od upłynięcia terminu wymagalności pożyczki, w wysokości 2,70 zł za dzień opóźnienia, opłaty za sms przypominający o spłacie pożyczki – koszt smsa miał wynosić 20 zł, był wysyłany dzień po terminie wymagalności pożyczki i później co 7 dni, opłaty za monit listem przypominający o spłacie pożyczki – koszt monitu miał wynosić 20 zł, był wysyłany co 7 dni od terminu wymagalności pożyczki, opłaty za pisemne wezwanie do zapłaty w kwocie 100 zł, przy czym pierwsze wezwania wysyłano po 14 dniach od terminu wymagalności pożyczki, drugie po 28 dniach od terminu wymagalności pożyczki. Koszt poręczenia przez podmiot wskazany przez pożyczkodawcę wynosił 1,01 punktu procentowego za każdy dzień pożyczki (dowód: umowa pożyczki z załącznikami – k. 24-30)

Do pozwanego wysłano cztery smsy, dwa monity pisemne oraz dwa wezwania do zapłaty, za które zapłacono 2 x 3,75 zł i 2 x 5,65 zł.

(dowód: wyciąg z książki nadawczej – k. 45, 47, 50, 53)

W dniu 28 września 2012 r. kasomat.pl SA zawarła ze stroną powodową (...) sp. z o.o. umowę przelewu wierzytelności z w/w umowy.

(bezsporne)

Mając powyższe na uwadze, Sąd zważył, co następuje.

Powództwo zasługiwało częściowo na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie okoliczności przytoczone w pozwie były zasadniczo bezsporne. Wątpliwości Sądu wzbudziła jedynie wysokość kosztów, których strona powodowa domagała się w związku z nienależytym wykonaniem umowy pożyczki przez pożyczkobiorcę. Koszty te przekraczały bowiem kwotę udzielonego kapitału.

Należy przypomnieć, że zgodnie z art. 483 § 1 kc w przypadku nienależytego wykonania zobowiązania pieniężnego wykluczone jest zastrzeżenie kary umownej, która miałaby charakter odszkodowawczy. Funkcję odszkodowawczą pełnią bowiem w przypadku tego rodzaju zobowiązania odsetki za opóźnienie zastrzeżone na podstawie art. 481 § 1 kc (por. Marcin Lemkowski „Odsetki cywilnoprawne”, wyd. Wolter Kluwer Polska sp. z o.o., Warszawa 2007, str. 95 i n.). Wysokość odsetek jest natomiast limitowana treścią przepisu art. 359 § 2¹ kc, który wprowadza maksymalną wysokość odsetek wynikających z czynności prawnych. Wprowadzenie odsetek maksymalnych limituje przy tym również wysokość wynagrodzenia należnego pożyczkodawcy w związku z udzieleniem pożyczki.

Powyższa regulacja wyklucza zatem obciążanie pożyczkobiorcy jakimikolwiek zryczałtowanym odszkodowaniem przekraczającym kwotę odsetek maksymalnych liczonych od wymagalnego zadłużenia.

W rozpoznawanej sprawie pożyczkodawca zastrzegł maksymalne odsetki karne na wypadek niezwrócenia pożyczki w terminie. W tej sytuacji konieczna była ocena, czy koszty zgłoszone w pozwie zostały faktycznie poniesione przez pożyczkodawcę, czy też ich ustalenie miało na celu obejście zakazu z art. 483 § 1 kc i 359 § 2¹ kc. Zdaniem Sądu

brak było jakichkolwiek dowodów, że koszty wskazane przez powoda miały jakiegokolwiek ekonomiczne powiązanie z kosztami rzeczywiście poniesionymi.

Odnosząc się szczegółowo do poszczególnych kwot wskazanych przez powoda wypada zauważyć, co następuje.

Koszt poręczenia został obliczony w sposób zryczałtowany, pomimo że nie udowodniono, że poręczyciel miał zagwarantowane wynagrodzenie za udzielenie poręczenia proporcjonalne do wysokości pożyczki udzielonej pozwanemu. Samego faktu poręczenia skądinąd również nie udowodniono, skoro z przedłożonej umowy o świadczenie z 2.11.2011 r. (k. 37 i n.) wynikało wprost, że nie stanowi ona o udzieleniu konkretnego zlecenia poręczenia lub o udzieleniu poręczenia (por. § 1 pkt 3 umowy)

Koszt administrowania pożyczką nie znajduje żadnego uzasadnienia, albowiem pożyczkodawca nie musiał „administrować” pożyczką, cokolwiek to słowo znaczyłoby dla niego. Jest też bardziej niż wątpliwe, ażeby każdego dnia po dacie wymagalności pożyczkodawca musiał wykonywać jakieś czynności faktyczne w związku z pożyczką. W samej umowie pojęcie „administrowania” nie zostało w żaden sposób wyjaśnione. Przypomnieć należy, że w związku z pożyczką pożyczkodawca może otrzymać wynagrodzenie, które nie przekroczy odsetek maksymalnych, wobec tego zastrzeżenie dodatkowego wynagrodzenia jest niedozwolone.

Koszt wysyłania sms-ów i listów poleconych został ustalony w oderwaniu od realiów ekonomicznych. Wypada zauważyć, że koszt sms-a zaczyna się od kilku groszy, przy wielu ofertach całkowicie darmowych, koszt wysłania listu poleconego wynosił 3,75 zł, następnie 5,65 zł. Określenie kosztu tych wiadomości odpowiednio na 20, 40 i 100 zł jest w ocenie Sądu próbą osiągnięcia dodatkowego wynagrodzenia lub odszkodowania przekraczającego wysokość zastrzeżonych odsetek. Ponieważ jednak nie ulega wątpliwości, że pewne czynności związane z przygotowaniem wiadomości musiały zostać wykonane, Sąd, mając na uwadze przeciętny koszt wysłania takich wiadomości oraz czas niezbędny na ich wysłanie (było oczywiste, że pożyczkodawca posługiwał się wzorami, które dodatkowo nakład pracy związany z konkretną umową czynił minimalnym) określił, że wysokość opłat za wysłanie 4 sms-ów nie mógł przekroczyć 4 zł, opłat za wysłanie czterech listów – 20 zł.

Wobec powyższego klauzule, które zastrzegały wyższą wysokość opłat za wysłanie wiadomości, a także klauzulę w przedmiocie opłat za administrowanie należnością Sąd uznał, za nieważne w rozumieniu art. 58 § 1 kc, jako zmierzające do obejścia prawa (art. 483 § 1 kc i 359 § 2¹ kc). Odnośnie kosztu poręczenia, Sąd uznał natomiast, że koszt ten nie został udowodniony.

W tej sytuacji, przy niekwestionowanym co do ważności przelewie wierzytelności z w/w umowy pożyczki na rzecz powoda (por. art. 509 kc i n kc.), nie ulegało wątpliwości, że skutecznie mógł on przenieść na powoda jedynie wierzytelności z ważnej czynności prawnej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 250 zł tytułem należności głównej oraz kwotę 24 zł tytułem kosztów wysłania czterech sms-ów i czterech listuów jak w pkt I wyroku, oddalając dalej idące powództwo, jak w pkt II wyroku.

O odsetkach od kwoty zasądzonej orzeczono na podstawie art. 481 kc i 482 kc.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 kpc, zasądając na rzecz powodowa 37,68 % poniesionych przez niego kosztów procesu w kwocie 227 zł.

O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono na podstawie art. 333 § 1 pkt 3 kpc